
Dokument s plenarne sjednice

B8-0500/2018

22.10.2018

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o ubojstvu novinara Džemala Hašogdžija u saudijskom konzulatu u Istanbulu (2018/2885(RSP))

Barbara Lochbihler, Ernest Urtasun, Ana Miranda, Josep-Maria Terricabras, Bodil Valero, Jordi Solé, Klaus Buchner, Rebecca Harms, Florent Marcellesi, Margrete Auken, Yannick Jadot
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o ubojstvu novinara Džemala Hašogdžija u saudijskom konzulatu u Istanbulu (2018/2885(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Saudijskoj Arabiji, osobito Rezoluciju od 31. svibnja 2018. o položaju boraca za prava žena u Saudijskoj Arabiji¹, Rezoluciju od 11. ožujka 2014. o Saudijskoj Arabiji, njezinim odnosima s EU-om i ulozi na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi², Rezoluciju od 12. veljače 2015. o slučaju g. Raifa Badawija u Saudijskoj Arabiji³ i Rezoluciju od 8. listopada 2015. o slučaju Alija Muhameda al Nimra⁴,
- uzimajući u obzir činjenicu da je 2015. saudijskom blogeru Raifu Badawiju dodijeljena Nagrada Saharov za slobodu mišljenja i izražavanja,
- uzimajući u obzir primjedbe potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije Federice Mogherini od 9. i 15. listopada 2018. i njezinu izjavu od 20. listopada 2018.,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a od 19. listopada 2018.,
- uzimajući u obzir izjavu Visoke povjerenice UN-a za ljudska prava Michelle Bachelet od 16. listopada 2018. u kojoj potiče Saudijsku Arabiju da otkrije sve što zna o nestanku Džemala Hašogdžija,
- uzimajući u obzir izjavu predsjednika Radne skupine UN-a o poslovanju i ljudskim pravima Dantea Pescea od 19. listopada 2018.,
- uzimajući u obzir izjavu stručnjaka UN-a od 9. listopada 2018. u kojoj se traži istraga nestanka saudijskog novinara Džemala Hašogdžija u Istanbulu,
- uzimajući u obzir izjavu stručnjaka UN-a od 18. listopada 2018. u kojoj je izražena duboka zabrinutost zbog „nove prakse” otmica pod pokroviteljstvom države,
- uzimajući u obzir članstvo Saudijske Arabije u Vijeću UN-a za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0232.

² SL C 378, 9.11.2017., str. 64.

³ SL C 310, 25.8.2016., str. 29.

⁴ SL C 349, 17.10.2017., str. 34.

- uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Džemal Hašogdži 2. listopada 2018. ušao u konzulat Saudijske Arabije u Istanbulu, ali ne postoji zapis koji bi pokazao da je napustio zgradu;
- B. budući da je 2. listopada petnaest saudijskih dužnosnika doputovalo u Istanbul letom iz Rijada i otputovalo nazad iste večeri; budući da se za većinu njih pokazalo da su usko povezani sa saudijskim prijestolonasljednikom Muhamedom bin Salmanom al-Saudom, uključujući njegove zaštitare i forenzičara koji obavlja visoku dužnost u saudijskom Ministarstvu unutarnjih poslova; budući da je turskim službenicima koji rade za saudijski konzulat na dan kad je g. Hašogdži nestao rečeno da uzmu slobodan dan;
- C. budući da je turskom timu forenzičara dopušteno da pretraži saudijski konzulat i rezidenciju saudijskog glavnog konzula Muhameda al-Otaibija tek dva tjedna nakon nestanka g. Hašogdžija; budući da postoje fotografije na kojima se vidi kako skupina čistača ulazi u konzulat i „nosi kante, brisače podova i nešto što izgleda kao boce sredstva za čišćenje” nekoliko sati prije nego što je turski tim forenzičara stigao u saudijski konzulat;
- D. budući da su saudijske vlasti potvrdile ubojstvo Džemala Hašogdžija u prostorijama saudijskog konzulata, nakon što su dva tjedna ustrajale u tome da je dotični novinar nakon kratkog posjeta slobodno napustio konzulat; budući da informacije koje su do sada objavljene izravno upućuju na ubojstvo pod pokroviteljstvom države; budući da zbog činjenice da Muhamed bin Salman al-Saud ima potpunu kontrolu nad sigurnosnim službama nije vjerojatno da se bi se ikakva operacija provodila bez njegova znanja;
- E. budući da je zbog tih ozbiljnih optužbi došlo do međunarodnih tenzija; budući da je nekoliko istaknutih medijskih organizacija, uključujući CNN, *Financial Times* i *The New York Times*, te nekoliko istaknutih međunarodnih gostiju otkazalo svoje sudjelovanje na konferenciji o inicijativi za buduća ulaganja (*Future Investment Initiative*), poznatoj i kao „pustinjski Davos”, koja bi se trebala održati od 23. do 25. listopada u Rijadu;
- F. budući da je saudijski režim pokrenuo opširnu međunarodnu kampanju u području odnosa s javnošću s ciljem da se prijestolonasljednika Muhameda bin Salmana prikaže kao pokretača modernizacije u zemlji; budući da je nakon nestanka g. Hašogdžija i njegova navodnog ubojstva pod pokroviteljstvom države nekoliko tvrtki za lobiranje prestalo zastupati Saudijsku Arabiju;
- G. budući da bi Hašogdžijevo ubojstvo moglo biti povezano s činjenicom da je posljednjih godina kritizirao politike Saudijske Arabije; budući da su najave društvenih reformi pod vodstvom prijestolonasljednika Muhameda bin Salmana kao dio njegove izrazito promovirane Vizije do 2030. paradoksalno popraćene sve većim nasiljem nad borcima za ljudska prava, novinarima i odvjetnicima koji su podvrgnuti uhićenjima, prijetnjama progonom i drugim vrstama zastrašivanja; budući da je od svibnja 2018. uhićeno nekoliko boraca za prava žena poznatih po svojoj kampanji protiv zabrane vožnje za žene i zagovaranju ukidanja sustava muškog skrbništva;
- H. budući da je Radna skupina UN-a za prisilne ili nedobrovoljne nestanke izrazila svoju zgroženost novom i zabrinjavajućom praksom izvanteritorijalnih otmica pojedinaca u

stranim zemljama u sklopu tajnih operacija;

- I. budući da je napad na g. Hašogdžija u saudijskom konzulatu u Istanbulu očigledno kršenje Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 24. travnja 1963.; budući da se u članku 41. iste konvencije navodi i da se diplomatski imunitet može ukinuti u slučaju „teškog kaznenog djela”;
- J. budući da prema svjetskom indeksu slobode medija za 2018. koji su objavili Reporteri bez granica Saudijska Arabija zauzima 169. mjesto među 180 zemalja i budući da se nalazi na popisu „neprijatelja interneta” koji su objavile nevladine organizacije; budući da je, unatoč činjenici da je internet u širokoj uporabi u Saudijskoj Arabiji i da ta zemlja ima najveći broj aktivnih korisnika Twittera u regiji, internet strogo cenzuriran pri čemu su blokirane tisuće internetskih stranica, a za pokretanje novih blogova i internetskih stranica potrebna je dozvola Ministarstva informiranja; budući da je dobitnik Nagrade Saharov Raif Badawi i dalje u zatvoru samo zbog mirnog izražavanja svojih stajališta;
- K. budući da je za većinu od 16 706 civilnih žrtava u Jemenu odgovorna brutalnost koalicije koju predvodi Saudijska Arabija; budući da je UN-ova skupina neovisnih uglednih međunarodnih i regionalnih stručnjaka u kolovozu 2018. zaključila da je Saudijska Arabija počinila radnje koje bi se mogle smatrati ratnim zločinima, uključujući okrutno postupanje i mučenje te korištenje bombi, raketa i kazetnog streljiva za napad na civilne mete, među kojima su i proslave vjenčanja, školski autobusi, zdravstveni objekti i stambena područja;
- L. budući da Saudijska Arabija spada u pet zemalja u kojima se provodi najveći broj pogubljenja na svijetu;
  1. najstrože osuđuje prisilni nestanak i ubojstvo novinara Džemala Hašogdžija 2. listopada 2018. u konzulatu Saudijske Arabije u Istanbulu; podsjeća saudijske vlasti da se sustavna praksa prisilnih nestanaka osoba smatra zločinom protiv čovječnosti;
  2. traži međunarodnu, neovisnu i nepristranu istragu nestanka i izvansudskog smaknuća Džemala Hašogdžija; u tom kontekstu poziva glavnog tajnika UN-a Antónija Guterresa da osnuje poseban tim s opširnim iskustvom u međunarodnim istragama koji će osigurati potpunu transparentnost događaja oko Hašogdžijeva nestanka i sastaviti javno izvješće s nalazima i preporukama kako bi se osiguralo da se počinitelji privedu pravdi; poziva Saudijsku Arabiju i Tursku da u potpunosti surađuju u istrazi i da predaju sve dokaze koje imaju kako bi se omogućila transparentna, brza i djelotvorna istraga;
  3. potiče Saudijsku Arabiju da svim relevantnim dužnosnicima i za sve relevantne prostorije smjesta ukine diplomatsku zaštitu, uključujući i nepovredivost ili imunitet, koji su dodijeljeni u skladu s Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963., kako bi se omogućila transparentna istraga Hašogdžijeva ubojstva; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije da provede procjenu rizika od zlouporabe diplomatskog imuniteta od strane saudijskih vlasti kako bi zatomile glasove saudijskih kritičara koji borave u EU-u i da izvijesti Parlament o svojim zaključcima;
  4. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da pokrene postupak izrade „Hašogdžijeva popisa” kako bi se omogućilo uvođenje ciljanih mjera, uključujući zabranu izdavanja viza i zamrzavanje imovine, protiv pojedinaca koji su izravno ili

neizravno odgovorni za prisilni nestanak i ubojstvo Džemala Hašogdžija; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije, EU i njegove države članice da zauzmu čvrsto javno stajalište u pogledu ubojstva Džemala Hašogdžija;

5. osuđuje sudjelovanje stranih kompanija za odnose s javnošću u predstavljanju Saudijske Arabije i krojenju javnog ugleda te zemlje; izražava svoje iznenađenje zbog toga što u registru transparentnosti EU-a nema unosa povezanih sa Saudijskom Arabijom i poziva Komisiju i Parlament da istraže to pitanje; potiče tvrtke za lobiranje koje to još nisu učinile da prestanu zastupati Saudijsku Arabiju; poziva razne europske tvrtke za lobiranje da se obvežu na to da će odbiti zastupati sve režime koji su odgovorni za kontinuirano kršenje ljudskih prava ili progon boraca za ljudska prava;
6. pozdravlja odluku nekoliko europskih državnih dužnosnika i direktora poduzeća da ne sudjeluju na konferenciji o inicijativi za buduća ulaganja u Rijadu zbog Hašogdžijeva nestanka; poziva sve, među ostalim i glavnog direktora Siemens, na potpuni bojkot tog događanja;
7. podsjeća saudijski režim da je Saudijska Arabija kao stranka Konvencije UN-a protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja dužna poduzeti sve mjere za sprečavanje mučenja, prisilnih nestanaka i ostalih ozbiljnih povreda ljudskih prava, istražiti navode o radnjama koje se mogu smatrati kaznenim djelima tog tipa i privesti pravdi osobe za koje se sumnja da su počinitelji;
8. žali zbog toga što su države članice EU-a, među ostalim Španjolska, Francuska, Njemačka, Belgija i Ujedinjena Kraljevina, sa Saudijskom Arabijom sklopile dogovore o prodaji oružja koji nisu u skladu s pravno obvezujućim Zajedničkim stajalištem EU-a o izvozu oružja¹, posebno s njegovim kriterijem br. 2 o poštovanju ljudskih prava u zemlji odredišta i o obvezi te zemlje da poštuje međunarodno humanitarno pravo, koja je očito narušena s obzirom na sudjelovanje Saudijske Arabije u ratu u Jemenu; ponovno poziva na to da se na razini EU-a zabrani izvoz, prodaja, ažuriranje i održavanje svih vrsta sigurnosne opreme namijenjene Saudijskoj Arabiji koja se može koristiti ili se koristi za represiju; naglašava da ta zabrana mora obuhvaćati tehnologiju za kibernetički nadzor, kako je utvrđeno u stajalištu Europskog parlamenta od 17. siječnja 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa, tehničke pomoći i provoza u pogledu robe s dvojnou namjenom²; poziva Visoku predstavnicu za izvjestiti o aktualnom stanju vojne i sigurnosne suradnje država članica EU-a sa saudijskim vlastima;
9. poziva EU da na sljedećem zasjedanju Vijeća UN-a za ljudska prava podnese rezoluciju o položaju boraca za ljudska prava u Saudijskoj Arabiji, u kojoj bi se trebalo pozvati na imenovanje posebnog izvjestitelja UN-a za Saudijsku Arabiju, u skladu s ostalim posebnim postupcima u okviru Vijeća za ljudska prava, uspostavljenima u vezi s najozbiljnijim situacijama u pogledu ljudskih prava na globalnoj razini; poziva EU da

---

¹ Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme, SL L 335, 13.12.2008., str. 99.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0006.

preuzme inicijativu na sljedećem zasjedanju Vijeća za ljudska prava kako bi se pokrenulo pitanje članstva država s izrazito upitnim rezultatima u pogledu poštovanja ljudskih prava; žali zbog toga što je nekoliko država članica EU-a glasovalo za članstvo Saudijske Arabije u Vijeću UN-a za ljudska prava;

10. snažno podržava inicijativu za uspostavu režima sankcija EU-a u pogledu globalnih ljudskih prava protiv počinitelja povreda ljudskih prava diljem svijeta, uključujući sankcioniranje pojedinaca s pomoću, među ostalim, zabrana izdavanja viza i zamrzavanja imovine; očekuje konkretne rezultate konferencije u organizaciji nizozemskih vlasti u cilju pokretanja inicijative, koja bi se trebala održati u studenome u Den Haagu, i potiče države članice i ESVD da u potpunosti podrže taj prijedlog;
11. poziva ESVD i države članice da osmisle ambicioznu i prilagođenu strategiju za podupiranje civilnog društva i boraca za ljudska prava u Saudijskoj Arabiji; poziva Europsku uniju da raspravu o ljudskim pravima uključi kao stalnu točku dnevnog reda godišnjeg sastanka na vrhu između EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu;
12. poziva vlasti Saudijske Arabije da obustave daljnje bičevanje Raifa Badawija te da ga odmah i bezuvjetno puste iz pritvora jer ga se smatra zatvorenikom savjesti koji je pritvoren i osuđen samo zato što je uživao svoje pravo na slobodu izražavanja; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije i države članice da pokrenu to pitanje u svim svojim ophođenjima sa saudijskim vlastima; s obzirom na potpuni izostanak napretka prema oslobođenju Raifa Badawija nakon što mu je dodijeljena Nagrada Saharov, preporučuje slanje *ad hoc* misije u Rijad radi izravnog kontakta sa saudijskim vlastima u pogledu tog pitanja;
13. osuđuje uznemiravanje boraca za ljudska prava, odvjetnika, novinara, pisaca i blogera koje provode saudijske vlasti, kako unutar zemlje, tako i izvan nje, te inzistira na tome da saudijske vlasti poduzmu potrebne korake kako bi se svima omogućilo da slobodno uživaju svoja prava, bez sudskog uznemiravanja i drugih oblika odmazde;
14. poziva vladu Saudijske Arabije da smjesti i bezuvjetno oslobodi sve borce za ljudska prava, uključujući i borce za prava žena koji su zagovarali ukidanje zabrane vožnje za žene i ukidanje sustava muškog skrbništva, te zatvorenike savjesti koji su pritvoreni i osuđeni samo zato što su uživali svoje pravo na slobodu izražavanja;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, glavnom tajniku UN-a, visokoj povjerenici UN-a za ljudska prava, Vijeću UN-a za ljudska prava, Njegovu Veličanstvu kralju Salmanu bin Abdulazizu al-Saudu i prijestolonasljedniku Muhamedu bin Salmanu al-Saudu, vladi Kraljevine Saudijske Arabije i vladi Sjedinjenih Američkih Država.